

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum
2009-05-08

Ärendebeteckning
551-2103-2009

1(13)

Delgivningskvitto

Arkivbeteckning
TDS 80:209 a

Ängesöns vägsamfällighet
c/o Walter Holmberg
Klements väg 9
918 03 Holmön

Tillstånd till fortsatt och utvidgad täktverksamhet av naturgrus inom fastigheterna Holmön 1:13, 1:15, 1:16 och samfällad mark i Umeå kommun (5 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken (1998: 808) Ängesöns vägsamfällighet (sökanden), org nr 716415-5389, tillstånd att t o m **den 31 juli 2012** bedriva täkt av naturgrus inom fastigheterna Holmön 1:13, 1:15, 1:16 och samfällad mark (etapp 1 och 2) i Umeå kommun.

Tillståndet gäller för uttag av högst **20 000 ton (10 811 fm³) grus och sand**, varav 9 700 ton är kvarvarande mängd från föregående tillstånd enligt inlämnad produktionsuppgift. Brytningsområdets areal är ca 6 100 m². Verksamhetsområdets areal är ca 11 000 m² och dess gräns har markerats på bilagda utdrag ur fastighetskarta med en heldragen röd linje.

Tillståndet omfattar även uppställning och drift av mobilt kross- och sorteringsverk.

Länsstyrelsen fastställer, enligt 4 kap. 2 § förordningen (1998:940) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken, den årliga avgiften till 3 062 kr (70 % av 4 375 kronor) beräknad utifrån den tillståndsgivna mängden.

Länsstyrelsen förutsätter att verksamheten inte innebär intrång i enskild eller allmän rätt.

Länsstyrelsen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen, daterad 2001-11-14 med komplettering daterad 2009-03-26, och som fogats till ansökan uppfyller kraven i 6 kap miljöbalken.

Tillståndet får omedelbart tas i anspråk.

Länsstyrelsen återkallar med stöd av 24 kap 3 § 6 p. miljöbalken och med giltighet från när detta beslut vunnit laga kraft, tidigare meddelat tillstånd 2003-01-23 (dnr 2330-7052/02).

För tillståndet gäller följande villkor:

Allmänt

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden uppgett och åtagit sig i ansökan.
2. Personal som arbetar inom täktområdet ska vara väl informerad om betydelsen av innehållet i täkttillståndet. En omgång av täkttillståndet, inklusive bilagor, ska finnas tillgänglig vid verksamhet i täkten och förvaras av platsansvarig.
3. Gränsen för verksamhetsområdet respektive brytningsområdet ska under hela tillståndstiden i terrängen vara utmärkt på väl synligt sätt, med träpålar med blåmålad respektive rödmålad topp. Fixpunkter ska finnas redovisade i terrängen och på motsvarande sätt utmärkas med vitmålade pålar eller kryss på fast berg.
4. Täktplan daterad 2001-11-14, reviderad 2001-11-20, ska gälla med de ändringar och förtydliganden, som framgår av villkoren nedan.
5. Verksamheten får under tillståndstiden bedrivas helgfri måndag-fredag, kl. 06.00-22.00. Krossning får dock endast bedrivas t o m 2009-06-15. Om inte särskild överenskommelse om annat träffats med närboende får krossning endast ske måndag-fredag, kl. 07.00-18.00. Om särskilda skäl föreligger får tillsynsmyndigheten medge att krossning får ske även efter 2009-06-15 och därvid föreskriva erforderliga villkor om arbetstider.

Under brytning

6. Om inte särskild överenskommelse om annat träffats med närboende ska buller från verksamheten begränsas så att det utomhus vid bostäder inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än följande värden:
50 dBA dagtid (kl.07-18), helgfri måndag-fredag
45 dBA kvällstid (kl. 18-22), helgfri måndag-fredag
40 dBA, nattetid (kl. 06-07), helgfri måndag-fredag

Om s.k. impulsljud eller s.k. rena toner alstras från verksamheten ska värdena sänkas med 5 dBA. Momentan ljudnivå nattetid får inte överstiga 55 dBA.

Ekvivalentvärdena får inte överskridas under någon enskild timme och ska kontrolleras efter klagomål genom mätning och beräkning och om verksamheten förändras på ett sådant sätt som kan medföra ökade bullernivåer. Mätning av buller och bestämning av ekvivalent ljudnivå dBA ska ske i enlighet med Naturvårdsverkets råd och riktlinjer, för närvarande angivna i publikationen 1978:5 "Extern industribuller".

7. Brytningsområdet ska avbanas och efterbehandlas efterhand som arbetet i täkten fortskrider. Vid avbaning ska material som ska användas vid efterbehandlingen läggas upp i ordnade upplag. Materialet ska vid efterbe-

- handlingen breddas ut över området. Efterbehandlingen ska slutföras inom tillståndstiden.
8. På arbetsplatsen ska hållas god ordning. Stubbar och andra trädrester ska nedkrossas och användas vid efterbehandlingen. Kvarvarande sten ska efter hand nedschaktas inom brytningsområdet. Försliten materiel, skrot och liknande ska omhändertas.
 9. Inför uppställning av mobilt kross- och sorteringsverk ska tillsynsmyndigheten informeras i förväg. I samband med sådan information får tillsynsmyndigheten, om det behövs, meddela ytterligare föreskrifter om försiktighetsmått och skyddsåtgärder avseende krossning och sortering.
 10. Brytning får inte bedrivas djupare än till nivån + 12,0 m (lokalt system), eller närmare högsta grundvattenyta än 1 m.
 11. För att minimera diffus damning ska vid behov körvägar och upplag bevattnas. Lignin får användas, men inte salt.
 12. Petroleumprodukter, oljor och andra flytande kemiska produkter ska förvaras i tank eller liknande med invallning/tråg som rymmer hela tankens volym. Det ska finnas regnskydd över tanken som hindrar nederbörd från att fylla invallningen/tråget. Dubbelmantlad tank och tank med inbyggd invallning får ersätta invallning/tråg. Tanken ska vara försedd med påkörningsskydd. Mängder och förvaring av varor och kemikalier ska journalföras. Tankar och förvaringsutrymmen ska kontrolleras regelbundet.
 13. All hantering av farliga varor, som vid exempelvis tankning, får endast ske på hårdgjord och tät yta så att eventuellt spill kan samlas upp.
 14. På arbetsplatsen ska finnas saneringsutrustning (Absol eller annat absorptionsmedel med motsvarande funktion) för beredskap i händelse av läckage av bränsle och olja från fordon och maskiner. Även andra maskiner och utrustning ska placeras på hårdgjord och tät yta eller på annat sätt som förhindrar att spill och läckage sprids till mark och grundvatten.
 15. Arbetsfordon ska antingen vara försedda med spillplåt eller ställas upp på plåtar för uppsamling av oljespill eller placeras på hårdgjord och tät yta med motsvarande funktion.
 16. Spill av olja, oljehaltigt avfall och liknande ska samlas upp. Det betraktas som farligt avfall och ska förvaras väl skyddat, transporteras av godkänd transportör och slutligt omhändertas av godkänd omhändertagare. Mängden farligt avfall och transportör ska journalföras.
 17. Inträffar haveri eller driftstörningar som kan leda till olägenheter för människors hälsa eller miljön ska verksamheten omedelbart avbrytas och kommunens räddningstjänst samt tillsynsmyndigheten kontaktas.

Efter brytning

18. Brytningsområdets slänter får inte ges en brantare lutning än 1:3. Slänterna ska vara stabila och avrundas mjukt vid släntkrön och släntfot samt i övrigt mjukt anpassas till angränsande terräng, utan synlig terrassering.
19. Eventuella upplag av redan utbrutet och bearbetat material ska hanteras på det sätt som tillsynsmyndigheten bestämmer.
20. Täkten ska som en del av efterbehandlingen i enlighet med ovanstående villkor planteras med skog.

Vissa allmänna skyldigheter anges i bilaga.

Sedan täktarbetet avslutats och efterbehandlingen enligt ovan angivna villkor verkställt ska anmälan omedelbart ske till tillsynsmyndigheten för besiktning. Om verksamheten avslutas innan tillståndstidens utgång ska anmälan om detta göras till Länsstyrelsen.

Om sökanden vill överlåta tillståndet till någon annan ska detta rapporteras skriftligen till Länsstyrelsen. Sökanden är ansvarig för täktverksamheten tills Länsstyrelsen har godkänt övertagandet.

Med stöd av 22 kap 25 § miljöbalken överlåter Länsstyrelsen åt tillsynsmyndigheten att medge arbetstid för utökad krossning (villkor 5) samt fastställa de villkor som kan behövas rörande krossning och sortering (villkor 9) och bestämma hur hanteringen av upplag ska ske efter avslutad täkt (villkor 19).

En av Länsstyrelsen godkänd säkerhet på 30 000 kronor har ställts för att i detta beslut meddelade villkor uppfylls. Länsstyrelsen kan ompröva den ställda säkerheten, om den anses otillräcklig.

Motivering

Samråd enligt 6 kap 4 § miljöbalken bedöms ha skett på ett godtagbart sätt. Verksamheten innebär fortsatt och utvidgad täkt av naturgrus inom ett område som är påverkat av tidigare exploatering. Prövningen omfattar också uppställning och drift av mobilt kross- och sorteringsverk.

Naturvård, kulturmiljö, rennäring och hushållning med naturresurser

Hela området ligger under högsta kustlinjen, H K, ett tiotal meter över befintlig havsyta. Planerad täktverksamhet innebär ett något utökat ingrepp i en sedan tidigare exploaterad svallgrusavlagring utan särskilda dokumenterade naturvärden. Med hänsyn till naturmiljön, landskapsbilden och rörligt friluftsliv bör planerad verksamhet kunna medges.

Täktverksamhet berörs bl.a. av miljökvalitetsmålet *God bebyggd miljö* där det finns ett miljömål att naturgrus ska nyttjas endast där ersättningsmaterial inte

kan komma ifråga med hänsyn till användningsområdet. Med tanke på den ringa omfattningen på naturgrusuttaget och lokaliseringen ute på Holmön, bedömer Länsstyrelsen att ansökan om utvidgning med etapp 2 kan medges med redovisade användningsområden.

Från kulturmiljösynpunkt och rennäringsynpunkt finns inga erinringar mot planerad verksamhet.

Miljöskydd

Från miljöskyddssynpunkt torde tåktens lokalisering och krossningens begränsade omfattning i tid till i huvudsak maj månad 2009, inte innebära risk för påtagliga störningar för närboende. Länsstyrelsen finner det dock motiverat att föreskriva begränsningar för under vilka veckodagar och tider på dygnet som krossning får bedrivas, om inte överenskommelse träffas med närboende om andra tider (villkor 5). Länsstyrelsen bedömer att bullret från krossning vid närmaste bebyggelse inte uppfyller villkoren för buller under kvällstid kl. 18.00-22.00 och nattetid kl. 06.00-07.00, varför Länsstyrelsen har gett möjlighet att träffa särskild överenskommelse om temporär avvikelser från det generella bullervillkoret (villkor 6).

Miljööverdomstolen har nyligen funnit att användningen av begreppen riktvärde och gränsvärde bör utmönstras i villkor som innehåller begränsningsvärden och att dessa villkor i stället bör preciseras genom att kontrollen av dem fastställs. Villkor 6 avseende buller är utformat enligt detta.

Villkoren är i övrigt att betrakta som normalvillkor för denna typ av verksamhet inom en gruståkt.

Länsstyrelsen finner det lämpligt att delegera till tillsynsmyndigheten att medge arbetstid för utökad krossning samt att fastställa de villkor som kan behövas rörande krossning och sortering. Nya bestämmelser om upplag av utbrutet och bearbetat material motiverar en delegation i frågan till tillsynsmyndigheten.

Sammanfattningsvis bedömer Länsstyrelsen, med hänsyn till föreskrivna villkor, att hinder inte föreligger utifrån miljöbalkens mål i 1 kap, de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap, de grundläggande hushållningsbestämmelserna i 3 kap. eller den särskilda behovsprövningen enligt 9 kap. 6 a § i miljöbalken, för planerat utvidgat uttag och förädling av naturgrus. Lokalisering och omfattning är godtagbar. Tåktverksamheten innebär inte risk för påtaglig skada på Holmön, som område av riskintresse för naturvård och friluftsliv. Ansökan ska därför bifallas med ovan angivna begränsningar.

Länsstyrelsen anser sammantaget att skäl föreligger som motiverar att tillståndet får tas i anspråk omedelbart.

Ansökan

Av sökandens beskrivning av projektet framgår i huvudsak följande:

Vägsamfälligheten ansöker om att inom rubricerade fastigheter på ett brytningsområde av ca 6 100 m² få bedriva fortsatt och utvidgad täktverksamhet med uttag av 20 000 ton (ca 10 811 fm³) naturgrus inom etapp 1 och 2 till och med 2012-06-30. Inom området har man sedan tidigare bedrivit täktverksamhet av grus inom etapp 1. Sökanden har planerat att under maj 2009, med start vecka 19, börja krossa grus inom etapp 1 där tillstånd finns sedan 2003. Sökanden har inte förrän nu haft möjlighet att få ut ett krossverk till Holmön på grund av transportproblem och ekonomiska skäl, men efterfrågan på grus är nu enorm. Vägverket planerar att rusta upp vägarna och behöver mycket material. En ny affär planeras med utökad parkering och många öbor och fritidsboende behöver grusmaterial. För att hinna planera till vecka 19 har sökanden redan hyrt färja och krossanläggning och behöver utvidgad täkt med etapp 2. Först under år 2009 har sökanden fått Vägverkets färjerederi att ställa upp med specialtransport mot ersättning. Vägfärjan kommer att ligga kvar och väntar på att få transportera krossmaskinerna tillbaka till fastlandet medan krossning sker.

Verksamhetsområdets areal blir oförändrat ca 11 000 m². Materialet ska användas för underhåll och nyanläggning av vägar samt planer på Holmön. Sedan gamla upplag av bärlager och slitlager tagit slut, fraktades under sommaren 2001 material ut på pråm från Holmsund för reparation av huvudvägen på Holmön. Eftersom detta grus blir väldigt dyrt och det saknas lämplig upplagsplats i hamnen, ansökte vägsamfälligheten år 2002 om tillstånd till ny grustäkt (etapp 1) inom rubricerade fastigheter. Idag finns ett uppdämt behov av krossat material till bl.a. ny parkeringsplats vid Byviken samt vägunderhåll på grund av hårt slitage efter stora skogsavverkningar på ön. Vägsamfälligheten har tidigare levererat material till hela öns behov. Syftet med den fortsatta och utökade grustäkten är att krossa material samt lägga det i upplag för leverans till samtliga som behöver material på Holmön. Vidareförädling kommer att ske till vägmateriäl (förstärknings-, bär- och slitlager) och betongmaterial. Användning kommer också att ske till fyllnader och skyddslager vid markarbeten m.m.

Täkten är belägen drygt 3 km söder om Byviken (Holmöns hamn) och 0,5 km väster om vägen genom Holmön. Planerade arbetstider är måndag-söndag, kl. 06.00-22.00. Det finns ingen dokumentation om att den tidigare verksamheten inom området, med ringa omfattning, skulle ha medfört skada eller olägenhet för människor eller miljön. Det har inte framkommit några klagomål på störningar. Brytning sker inom två olika områden, dels ett område åt sydost med steniga, grusiga fraktioner (2 000 m²), dels ett område i norra delen med sandigt material (4 100 m²). Grustäkten består av svallad morän på berg. Brytning kommer att ske till nivån + 12 m, lokalt höjdsystem. På täktplanens ritningar T1 och T2 framgår marknivå före och efter grusuttag. Brytning sker delvis mot underliggande berg, varför det är svårt att avgöra exakt pallhöjd. Verksamhetsområdet kommer att märkas ut i terrängen med träpålar med rödmålade toppar. Efterbehandling kommer att ske till maximal släntlutning på 1:3. Avbaningsmassor kommer i största möjliga mån att påföras den bara markytan som senare ska planeras med tall. Täktområdet ligger i direkt anslutning till befintlig äldre väg. Normalproduktionen blir ca 8 000 ton/år. Vid hög produktion under enstaka år kan produktionen uppgå till 20 000 ton. På grund av svårigheterna att ta ut krossmaskiner till Holmön, krossas material med 5-års intervall. Vägsamfälligheten yrkar på att

Länsstyrelsen i sitt tillståndsbeslut förordnar att tillståndet får tas i anspråk utan hinder av att beslutet inte vunnit laga kraft.

När det gäller skyddsåtgärder och försiktighetsmått anger sökanden att NCC kommer att utföra krossning i täkten. Detta företag är i sin helhet certifierat enligt ISO 14 001. I miljöledningssystemet har rutiner och nödlägesberedskap tagits fram för att reducera risken för att påverka miljön på ett negativt sätt. Rutiner finns för hantering av kemiska produkter, tankning, hantering av avfall samt skydds- och miljörond. Miljöronder genomförs regelbundet för att säkerställa att inget läckage eller liknande kan förorena mark och vatten. Petroleumprodukter förvaras i godkända cisterner. Återkommande besiktningar sker genom NCC:s försorg av cisterner med tillhörande utrustning och rörledning. Till mobila krossar hör ADR-tankar. För att förhindra läckage har bolaget upprättat en handlingsplan för att inom tre år ha invallat samtliga cisterner. Spillolja och övrigt farligt avfall borttransporteras av godkänd transportör och omhändertas av godkänd mottagare. I händelse av läckage vid t ex slangbrott finns Absol i beredskap. De kemikalier som hanteras inom täktområdet finns dokumenterade i en kemikalieförteckning. Kemikalierna ska vara märkta och förvaras/lagras så att läckage till omgivningen förhindras. En vägbom kommer att sättas upp för att förhindra olovlig vistelse inom täktområdet.

Samrådsprocessen

Ett förnyat samråd med enskilda särskilt berörda markägare gjordes, inför Länsstyrelsens beslut om verksamheten kan antas innebära betydande miljöpåverkan. Det redovisas att samtliga vidtalade markägare godkänner en utökning av täktverksamheten. Sökanden har 2009-03-03 också varit i kontakt med ordföranden för Rans sameby, Olle Larsson, som inte hade något att invända mot ansökan.

Miljökonsekvensbeskrivning

Av sökandens beskrivning av miljökonsekvenserna framgår i huvudsak följande:

Naturvård, hydrologi, kulturmiljövård och rennärning

Enligt gällande översiktsplan för Umeå kommun gäller endast generella bestämmelser enligt plan- och bygglagen för täktområdet. Täkten är lokaliserad i ett område som inte är naturvärdesklassat. Täkten berör inte mark med höga naturvärden eller våtmarker som finns med i den regionala våtmarksinventeringen. Vid omprövning av täktillstånd i en befintlig täkt kommer diskussionen om lokalisering att utgå från de verkliga störningar som uppkommit. I detta fall, när inga störningar förekommit, bör man rimligen anse att lokaliseringen är förhållandevis god. Grustäkten är belägen på västra sidan av samhället. Täkten är belägen i en s.k. läsidesavlagning med svallat material. Påverkan på naturmiljön i form av sårytor minimeras genom att fyndigheten nyttjas fullt ut. Området runt täkten utgörs av skogsmark och täkten är inte synlig från väg eller bebyggelse. Vegetationen runt verksamhetsområdet består i huvudsak av mager tallhed, med ett bottenskikt av mossa och lavar. Där täkten ligger på Gäddbäcksåsarna finns inga sjöar i närheten. Cirka 600 m väster om verksamhetsområdet finns en myr (igenväxt sjö), Innerviken. Myren avvattnas genom dike till Ytterviken som se-

dermera rinner ut i havet i Sörviken. Området bedöms inte som intressant från ornitologisk synvinkel, eller för rekreation och friluftsliv.

Inga luftledningar eller militära anläggningar berörs av verksamheten. Inga skyddsområden för kommunala eller privata vattentäkter är belägna i närheten av tälkten. De närmaste brunnarna för dricksvatten ligger på ett avstånd av drygt 800 m. Allt ytvatten inom verksamhetsområdet infiltrerar i grusavlagringen, så ingen uppsamling av ytvatten kommer att göras. Grundvattnets flödesriktning från verksamhetsområdet bedöms följa bergets lutning mot sydväst. Ingen kontroll sker av yt- och grundvatten och brytningen bedöms äga rum över grundvattentälkten. Vattenförsörjning till anläggningen sker med lösa vattenbehållare. Avloppsvatten från sanitära installationer kommer att tas om hand i septiktankar. Inom verksamhetsområdet finns inte något kulturminnesvårdsobjekt. Dock finns det ca 1 100 m åt sydost Öskärkyrkogården, men den kommer inte att påverkas av verksamheten. Rans sameby har inga invändningar mot planerad verksamhet.

Miljöskydd

Ingen radonmätning av materialet har utförts. Uttransport av material kommer att ske efter enskild väg mot nordost, för att sedan komma ut på väg genom samhället. Transportvägen passerar ingen bebyggelse. Från verksamhetsområdet är avståndet till fritidsbebyggelse mot öster ca 400 m. Bullerkällor är grävmaskiner och transportfordon i samband med avtäckning, krossning med inlastning och övrig materialhantering samt transport av material till och från tälkten. Med tanke på avståndet 400 m bör bullernivån från krossanläggningen inte överstiga den tillåtna ljudnivån på 45 dBA. Sökanden har för avsikt att lägga krossat material norr och öster om tälkten i upplag, som då tjänstgör som bullerskydd. Detta har redovisats inför det inledande samrådet med enskilda särskilt berörda. Sökanden anser att materialupplagen kommer att dämpa ljudet. Vibrationskällor är krossning med inlastning och övrig materialhantering samt transporter till och från tälkten. Ingen vibrationsberäkning har utförts, men obehag och störningar kommer inte att uppstå.

Damning uppkommer vid hantering av grus- och stenmaterial och orsakas därför av de flesta arbetsmomenten inom tälkten. Olägenheterna för omgivningen är beroende av väder (vindstyrka och vindriktning) och är normalt störst vid torr väder och kraftig vind. Det är framförallt fraktionerna 0,2-0,45 mm som sätts i rörelse av vind. För att begränsa arbetsmiljörisker med kvartsdamm har ett hygieniskt gränsvärde fastlagts till 0,1 mg/m³ (AFS 1981:8). Omgivningshygieniska gränsvärden för kvartsdamm finns inte. Den totala stofthalten i utgående luft från dammalstrande verksamhet bör ej överstiga 20 mg/m³ och detta riktvärde bör följas i den planerade verksamheten. I och med det stora avståndet till bebyggelse bedöms den planerade verksamheten inte medföra någon olägenhet genom dammspridning. För att minska damning från transportvägen kan den saltas. Inga övriga dammbegränsade åtgärder bedöms behöva vidtas. Trafiken till och från tälkten kommer att ske från norr. Antalet årliga uttransporter beräknas till 30-70 fordon/år. Om maximal produktion antas vara 1 000 ton på 20 dagar/år ger det 50 ton/dag, vilket motsvarar 1 tung transport från tälkten per dag. Krossverket är utrustat med en dieselmotor, typ Volvo TWD 1210, eller likvärdig, som med en drifttid på ca 15 dagar/5 år ger en årsemission på ca 57 kg NO_x.

Inga begränsade åtgärder bedöms nödvändiga med avseende på avgasutsläpp från transporter och maskinpark.

Eventuellt läckage av oljor från maskiner kan utgöra risk för förorening av mark och grundvatten. Dock finns närmaste brunn på ett avstånd av 0,8 km. Eftersom verksamheten kommer att pågå under kort tid årligen, av entreprenör som är medveten om att spill av oljeprodukter inte får förekomma, bör man anta att den fortsatta verksamheten ej ska ge upphov till negativa förändringar av yt- och grundvatten. Detta har dock inte bevisats genom vattenprovtagning. Med hjälp av miljöledningssystemets fungerande rutiner uppnås förbättras hantering av både kemiska produkter och avfall. En olycka hanteras enligt en beredskapsplan.

Alternativ lokalisering, utformning och nollalternativ

Det finns inga andra tänkter på ön. Begreppet alternativ lokalisering är en svårbestämd frågeställning i fallet med en befintlig grustäkt. Etableringen av en grustäkt görs oftast utifrån tillfredsställande kvalitet för tänkt avsättning. Undersökningar har gjorts på Holmön, men på de flesta ställen är gruslagret tunt, mindre än en meter. Sökanden vill ha tillstånd för att kunna ta ut återstående material för att sedan efterbehandla hela området.

Nollalternativet (ingen utökad brytning inom området) innebär det positiva att naturgrusmaterialet sparas till kommande generationer och att det inte är någon risk för påverkan på yt- och grundvatten samt att det inte uppstår några luftföroreningar eller utsläpp på platsen. Det negativa är att befintlig resurs inte utnyttjas fullt ut, att en nyetablering innebär mer ingrepp i naturmiljön även i form av planer och vägar samt att transport av 20 000 ton material måste ske från fastlandet. Nollalternativet innebär negativa konsekvenser genom dels ökade transporter med lastbil och båt, och dels att lossning av material och iordningställande av upplagsplan vid Byviken försvåras, vilket är negativt för utseendet i hamnen och leder till ökade kostnader.

Kalkylen i föregående ansökan från 2002 är att krossmaterial transporterat från fastlandet totalt kostar ca 254 kr/ton, där det tillkommer iordningställande av en upplagsplats.

Sökanden bedömer sammanfattningsvis att verksamheten är försvarbar med tanke på beskaffenhet, läge och föreliggande behov samt är förenlig med nationella miljömål och miljöbalkens allmänna hänsynsregler.

Tidigare beslut

Länsstyrelsen meddelade 2003-01-23 (dnr 2330-7052/02) Ängesöns vägsamfällighet tillstånd enligt 12 kap 1 § miljöbalken till ny grustäkt inom fastigheterna Holmön 1:13, 1:15, 1:16 och samfälld mark, "Gäddbäcksåsarna". Tillståndet avser etapp 1 med brytning av 9 900 ton inom ett brytningsområde på ca 5 000 m². Verksamhetsområdets areal är ca 11 000 m². Tillståndet gäller t.o.m. 2012-06-30. Bland annat har villkor 8 lydelsen:

"Verksamhet får endast bedrivas vardagar måndag-fredag kl.06.00-22.00. Krossning bör i första hand förläggas till slutet av augusti till slutet av september, för att minska störningsmomentet."

Villkor 9 har lydelsen:

"Krossanläggning skall placeras mellan upplag och bebyggelse. Vid behov för att ytterligare minska bullernivån, skall skärm placeras mellan krossanläggning och bebyggelse."

Samråd, handläggning, remisser m.m.

Länsstyrelsen beslutade 2009-03-09 (ärende 551-2124-2009) vid samråd att sökandens planerade täktverksamhet av naturgrus inom rubricerade fastigheter inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan enligt 6 kap 4 § miljöbalken och 3 § förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar. Därmed behövdes inget bredat samrådsförfarande.

Sökanden hade dessförinnan 2009-02-16 inkommit med ansökningshandlingar och 2009-03-02 med komplettering av samrådet med berörd sameby.

Efter en s.k. kompletteringsrunda och sedan sökanden inkommit med ytterligare uppgifter, kungjordes ärendet 2009-04-03.

Miljö- och byggnämnden har 2009-04-28 tillstyrkt ansökan, under förutsättning att:

- verksamheten får bedrivas under de tider som angivits i ansökan med det undantaget att krossningsverksamheten under helg (lördag-söndag) begränsas till kl 07.00 -18.00. Om särskilda skäl föreligger ska tillsynsmyndigheten kunna medge annan förläggning av arbetstiden, och att
 - buller från verksamheten ska begränsas så att det utomhus vid bostäder inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå än följande värden:
50 dBA vardagar dagtid	kl 07.00 - 18.00
45 dBA lör-, sön- och helgdag	kl 07.00 - 18.00
45 dBA kvällstid	kl 18.00 - 22.00
40 dBA nattetid	kl 22.00 - 07.00

Om s k impulsljud eller rena toner alstras från verksamheten ska värdena sänkas med 5 dBA

Nämndens motivering är att det av ansökan framgår att närmaste bebyggelse (fritidshus) ligger ca 400 meter från täkten. Den planerade verksamheten ska enligt ansökan bedrivas även kvällstid och på helger. Eftersom avståndet mellan täkten och fritidshuset inte är så långt, finns det enligt nämndens uppfattning risk för att krossningen ger upphov till buller som uppfattas störande. Den aktuella perioden är relativt begränsad och infaller under våren då fritidshuset förmodligen används i mindre omfattning än under sommaren. Nämnden anser därför att krossning kan ske under de tider som angivits i ansökan men att den under helgen (lördag-söndag) ska begränsas till 07.00-18.00.

Sökanden har beretts tillfälle att yttra sig över täktavgiften och inte haft några erinringar.

Gällande bestämmelser m.m.

För täkt av berg, sten, grus, sand, lera, jord eller andra jordarter för annat ändamål än markinnehavarens husbehov krävs tillstånd enligt 9 kap. 6 och 8 §§ miljöbalken (1998:808) samt 5 § i förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd jämfört med punkt 10.20 B i bilaga till denna förordning.

Anmälan krävs enligt 9 kap 6 § miljöbalken samt 21 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd jämfört med punkten 10.50 C (anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra bergarter). Enligt 9 kap 6 § 3 st. miljöbalken får den som bedriver eller avser att bedriva miljöfarlig verksamhet ansöka om tillstånd till verksamheten enligt denna balk även om det inte krävs tillstånd.

Enligt 6 kap. 9 § miljöbalken ska den myndighet som ska pröva ansökan där det krävs en miljökonsekvensbeskrivning i samband med avgörandet av ärendet ta ställning till om miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven i 6 kap. miljöbalken.

Enligt 9 kap. 6 a § ska vid prövning av en ansökan om tillstånd till täkt behovet av det material som kan utvinnas vägas mot de skador på djur- och växtlivet och på miljön i övrigt som täkten kan befaras orsaka. Tillstånd får inte lämnas till en täkt som kan befaras försämra livsbetingelserna för någon djur- eller växtart som är hotad, sällsynt eller i övrigt hänsynskrävande.

Alla som bedriver en verksamhet som kräver tillstånd enligt miljöbalken ska kunna visa att de förpliktelser som följer av de allmänna hänsynsreglerna i 2 kap. miljöbalken iakttas. Enligt 2 kap. 6 § miljöbalken ska en sådan plats väljas, för verksamheter och åtgärder som tar i anspråk mark annat än helt tillfälligt, som är lämplig med hänsyn till 1 kap. 1 § och 3 kap. miljöbalken.

För all verksamhet och alla åtgärder ska en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön. Enligt 1 kap 1 § ska miljöbalken tillämpas så att mark och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas.

Enligt 3 kap. 1 § miljöbalken ska markområden användas för det eller de ändamål för vilka området är mest lämpade till beskaffenhet och läge samt föreliggande behov. Företräde ska ges sådan användning som medför en från allmän synpunkt god hushållning.

Enligt 3 kap 6 § ska mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön. Områden som är av riksintresse för naturvärden, kulturmiljövärden eller friluftslivet ska skyddas mot åtgärder som avses i första stycket.

Enligt 22 kap 28 § miljöbalken får Länsstyrelsen, när det finns skäl för det, förordna att tillståndet till en verksamhet får tas i anspråk även om beslutet inte har vunnit laga kraft.

Tillståndsmyndigheten får enligt 24 kap 3 § miljöbalken, 6 p återkalla tillstånd, om ett nytt tillstånd ersätter ett tidigare tillstånd.

Information

Länsstyrelsen erinrar om att meddelat tillstånd enligt miljöbalken inte befriar från skyldighet att iaktta vad som i annan författning föreskrivits om den verksamhet som omfattas av tillståndet.

Villkoren kan enligt 24 kap 5 § pkt 5 miljöbalken komma att ändras om det genom verksamheten uppkommit en olägenhet av någon betydelse som inte förutsågs när verksamheten tilläts.

Ändringar av täktens utformning eller i verksamheten får inte ske utan att tillsynsmyndigheten i god tid underrättats. Tillsynsmyndigheten prövar om ändringarna kräver anmälan enligt 21 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd eller om tillstånd måste sökas enligt 5 § samma förordning.

Enligt 26 kap. 19 § miljöbalken ska den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller påverkan på miljön, fortlöpande planera och kontrollera verksamheten för att motverka eller förebygga sådana verkningar.

Enligt 5 § förordningen (1998:904) om täkter etc. föreligger uppgiftsskyldighet beträffande dels vem som vid varje tidpunkt är exploatör av täkten, dels produktionen av bl. a. berg, sten, grus, och morän. Exploatörsuppgift ska lämnas till Länsstyrelsen genast vid varje förändring medan produktionsuppgift ska lämnas senast den 28 februari varje år.

Den som bedriver tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet ska senast den 31 mars varje år lämna en miljörapport till tillsynsmyndigheten enligt 26 kap 20 § miljöbalken.

Borttransport och slutligt omhändertagande av farligt avfall regleras i avfallsförordningen (2001:1063).

Skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor föreskrivs i Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd, NFS 2003:24.

Tillsynsmyndighet är för närvarande Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Umeå kommun.

I detta ärende har Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen beslutat med Håkan Törnström, ordförande och Gunnar Önevall, miljöakkunnig. Föredragande har varit Erland Sköllerhorn.

Detta beslut kan överklagas hos Miljödomstolen, Umeå tingsrätt, se bilaga.

Håkan Törnström

Gunnar Önnevall

Bilagor

Täktverksamhet, allmänna skyldigheter (bilaga 1)

Översiktskarta

Fastighetskarta

Täktplan

Hur man överklagar

Kopia till

Umeå kommun, Stadsledningskontoret + kungörelse, bevis emotes

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm + kungörelse + översiktskarta

Lantmäterimyndigheten i Umeå kommun + översiktskarta + fastighetskarta +
täktplan

Kopia utan bilagor till

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Skattemyndigheten i Luleå, 971 82 Luleå

Skatteverket, Storföretagsskattekontoret, Ludvikaenheten, 771 83 Ludvika

Rätts, Håkan T

Miljöskydd, Gunnar Ö

Miljöskydd, Erland S

Lantmäterimyningföreläsa i Umeå kommun

Ma 7 1:40000

17

Krysets koordinat: 7086703, 1749631

Flaggdikena

Mjösund

Fallmyran

Myrtorna

ör-Jonasdiket

Hasabackjärnen

Innerviks-
flybruket

Gäddbäckarna

Tuvjärnen

Väster-Killingars-graven

Öster-Killingars-
graven

Innerviken

Rentjärnen

Öskärkyrkogården

Jönsen

Västerviken

Holmön

Sillberget

Bälögern

Längsjön

Innerviken

Sörön

HOLMÖN

Sörviken

Gropsanden

Grännsanden

Gäsföraviken

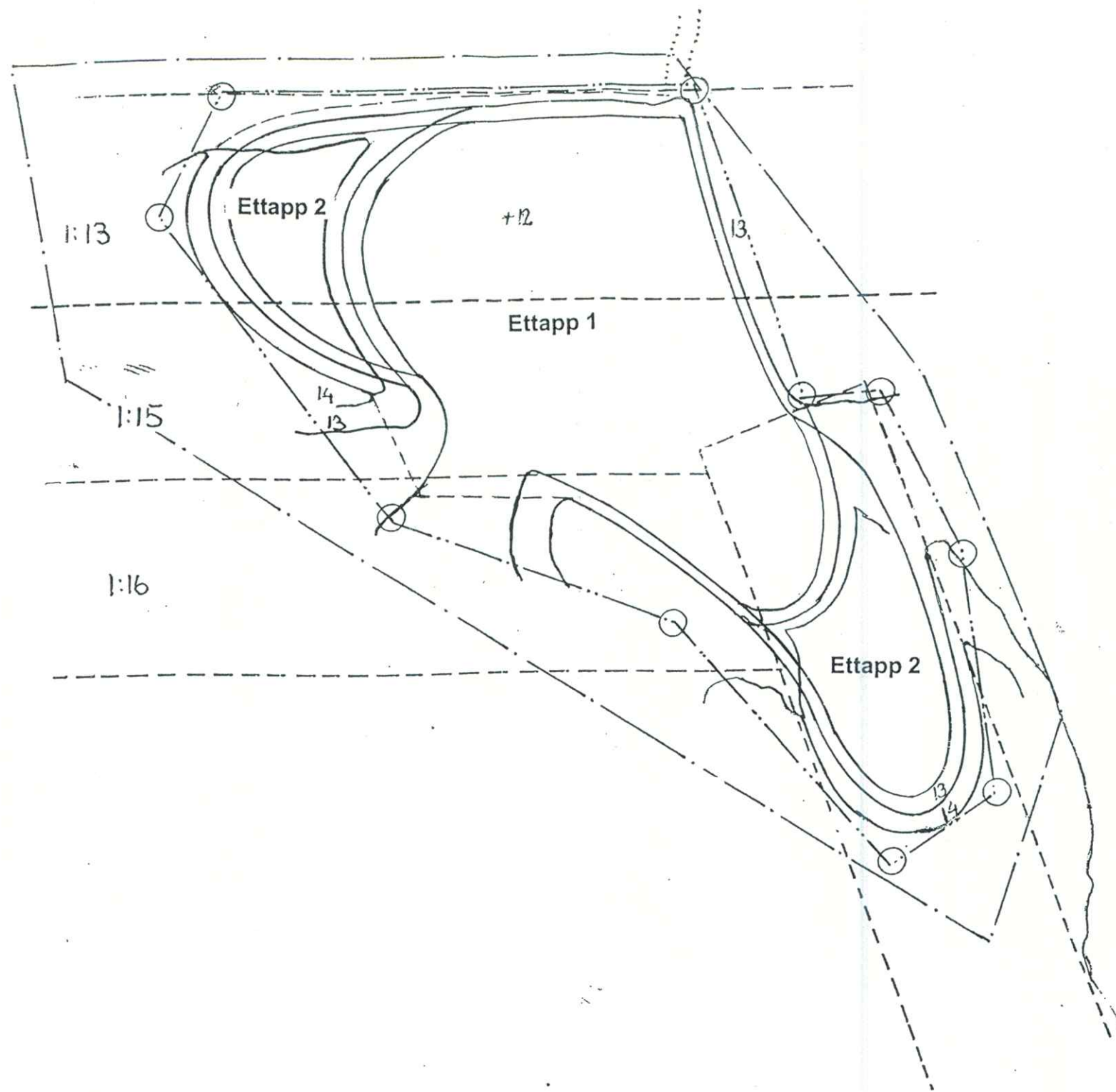
Oskarudden

Löksögern

512
IV

Lungönsåker II

10

Förklaringar.

- Föreslagna nivåkurvor
- · - · - Gräns brytningsområde
- · - - Gräns verksamhetsområde
- Punkt markerad med järnrö

Ängesöns Vägsamfällighet c/o Valter Holmberg 918 03 Holmön Tel 090 / 55004		Grustäkt Holmön Täktplan 2001-11-14 Holmön 1:13 m fl Ettappindelning Skala 1:1 0000	
Datum	Ritn. nr	Rev.	
	T 2	2002-11-20	